

Ата-аналарға арналған ұсыныстар

"Баланы балабақшаға қалай дайындау керек".

* Балаңызға балабақша деген не, балалар неге сонда барады, неге балаңыздың бақшаға барғанын қалайсыз.

* Балабақшаның жанынан өтіп бара жатып, Балаңызға қаншалықты бақытты екенін қуана еске түсіріңіз-ол жақын арада балабақшаға бара алады. Кішкентайдың қатысуымен туыстарыңыз бен таныстарыңызға қуанышыңыз туралы айтыңыз, балаңызбен мақтаныңыз, өйткені ол қазірдің өзінде үлкен және жақын арада балабақшаға барады.

* Балаңызға балабақша режимі туралы егжей-тегжейлі айтыңыз: ол не, қалай және қандай ретпен жасайды. Сіздің әңгімеңіз неғұрлым егжей-тегжейлі болса және оны жиі қайталасаңыз, балаңыз бақшаға барғанда соғұрлым тыныш және сенімді болады.

* Балаңызбен мүмкін болатын қиындықтар туралы сөйлесіңіз, ол кімнен көмек сұрай алады, оны қалай жасауға болады. Мысалы: "егер сіз ішкіңіз келсе, мұғалімге барып: "мен ішкім келеді" деп айтыңыз, Анна Николаевна сізге су құйыңыз. Егер сіз дәретханаға барғыңыз келсе, бұл туралы айтыңыз". Балада бәрі бірінші сұраныс бойынша және ол қалағандай орындалады деген елес тудырмаңыз. Оған топта балалар көп болатынын және кейде өз кезегін күтуге тура келетінін түсіндіріңіз. Сіз кішкентайға: "тәрбиеші барлық балаларды бірден киіндіре алмайды, сіз біраз күтуіңіз керек" деп айтуыңыз керек. Үйде осы жағдайлардың барлығын балаңызбен ойнауға тырысыңыз.

* Балаңызбен бірге арзан заттарды жинап, "қуанышты қорапты" дайындаңыз. Бұл сіздің балаңызға тартымды болып қалатын және басқа балаларды қуантатын кішкентай ойыншықтар болуы мүмкін. Бұл әдемі қағаз майлықтар немесе жанасуға жағымды матаның сынықтары, суретті кітаптар және т. б. болуы мүмкін.

* Кішкентайыңызды басқа балалармен танысуға, бізге атымен хабарласуға, ойыншықтарды тартып алудың орнына сұрауға, ойыншықтарын, қызметтерін басқа балаларға ұсынуға үйретіңіз.

* Балаңызбен қоштасу белгілерінің қарапайым жүйесін жасаңыз және ол сізді жіберуді жеңілдетеді.

* Есіңізде болсын, баланың балабақшаға үйренуі алты айға дейін созылуы мүмкін. Күштеріңізді, мүмкіндіктеріңізді және жоспарларыңызды есептеңіз. Егер осы кезеңде отбасының баласының бейімделу ерекшеліктеріне бейімделу мүмкіндігі болса жақсы.

* Сіздің отбасыңызда балабақша дәл қазір қажет екеніне сенімді болыңыз. Бала бақша тәрбиесінің орындылығына күмәнданған кезде керемет сезінеді. Бала сіздің ата-анаңыздан ажырасуға қарсы тұру үшін Сіздің кез-келген ойларыңызды қолданады. Ата-аналарында балабақшаға балама жоқ балалар оңайырақ және тезірек үйренеді.

* Бала көп балалар мен ересектермен қарым-қатынас орнатқан сайын тезірек үйренеді. Балаңызға осыған көмектесіңіз. Басқа ата-аналармен және олардың балаларымен танысыңыз. Балаңыздың қатысуымен басқа балаларды атымен атаңыз. Балаңыздың сіздің қатысуыңыздағы басқа адамдарға көмек пен қолдау сұрауын ынталандырыңыз. Сіздің тәрбиешілермен, басқа ата-аналармен және олардың балаларымен қарым-қатынасыңыз неғұрлым жақсы болса, балаңызға үйрену оңайырақ болады.

* Кемелді адамдар жоқ, басқаларға шыдамды және шыдамды болыңыз. Дегенмен, сізді алаңдататын жағдайды нақтылау қажет. Мұны жұмсақ түрде немесе тәрбиешілер арқылы жасаңыз.

* Баланың қатысуымен балабақша мен оның қызметкерлеріне қатысты сын-ескертпелерден аулақ болыңыз. Баланы ешқашан балабақшамен қорқытпаңыз.

* Бейімделу кезеңінде баланы эмоционалды түрде қолдаңыз. Енді сіз онымен аз уақыт өткізесіз. Мұны қарым-қатынас сапасымен өтеңіз. Баланы жиі құшақтаңыз.

• Егер бір айдан кейін сіздің балаңыз балабақшаға үйренбесе, ұсыныстар тізімін тексеріп, ұмытып кеткен ұсыныстарды орындауға тырысыңыз.

Баланың балабақша жағдайына бейімделу дәрежесінің болжамы.

ОҢАЙ БЕЙІМДЕЛУ

* Бала топқа сабырлы түрде кіреді, кез-келген нәрсеге назар аудармас бұрын мұқият тексеріледі. Ол өзіне жүгінген кезде бейтаныс ересек адамның көзіне қарайды.

* Бала өз бастамасы бойынша байланысқа түседі, көмек сұрай алады. Ол өзін қалай ұстау керектігін біледі, ойында алмастырғыш заттарды қолданады, мысалы, қуыршақты тамақтандырады, көңіл-күй көңілді немесе тыныш, пантомима мәнерлі, эмоциялар оңай танылады.

* Бала белгіленген мінез-құлық ережелерін ұстанады, ескертуге және мақұлдауға барабар жауап береді, олардан кейін оның мінез-құлқын түзетеді. Ол басқа балалардың жанында ойнай алады, оларға мейірімді.

ОРТАША АУЫРЛЫҚТАҒЫ БЕЙІМДЕЛУ

Бала тәрбиешінің тартымды әрекеттерін бақылай отырып немесе дене сезімдерін қосу арқылы байланысады. Алғашқы минуттардың шиеленісі біртіндеп төмендейді, бала өз бастамасымен байланыса алады, ойын әрекеттерін қолдана алады. Ескертулер мен көтермелеулерге барабар жауап береді, белгіленген тәртіп ережелері мен нормаларын бұзуы мүмкін (әлеуметтік эксперимент).

АУЫР БЕЙІМДЕЛУ

Баламен байланыс тек ата-аналар арқылы жүзеге асырылады. Бала бір ойыншықтан екіншісіне ауысады, ешнәрседе, кідіріссіз, ойын әрекеттерін орналастыра алмайды, мазасыз, тұйық көрінеді. Тәрбиешінің ескертуі немесе мақтауы баланы немқұрайлы қалдырады немесе қорқады және ата-анасынан қолдау іздейді.

ӨТЕ ҚИЫН БЕЙІМДЕЛУ

Баламен байланыс орнату мүмкін емес. Ата-аналар баламен бірігіп, оның балабақшада ыңғайлы бола алатындығына күмәндануда. Көбінесе ата-аналар авторитарлық, тәрбиешілермен бәсекелеседі, барлық мәселелерде өздерінің құзыреттілігін көрсетеді.